

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

1. INTRODUCCIÓ

El Pla d'Acció Tutorial de l'institut Dolors Mallafrè i Ros és un instrument en el disseny del qual han participat, participen i participaran moltes persones vinculades a la història de l'institut, des dels seus inicis. No és, en cap moment, un element definitiu, sinó que es va redefinint contínuament, en funció del marc normatiu, de les necessitats que es detecten i de les possibilitats que s'ofereixen.

S'entén com a "acció tutorial" el conjunt d'actuacions que es fan amb els alumnes de l'institut per tal d'acollir-los quan arriben al centre, i guiar-los, acompanyar-los i orientar-los durant la seva estada a l'institut. Aquesta acció tutorial implica per tant formar-los com a persones que es puguin desenvolupar en la societat actual i triar el seu propi projecte de vida.

Els principis de la tutoria es poden agrupar en quatre grans eixos:

- 1) L'organització i l'acció tutorial no són una acció puntual, sinó un **procés continu**, iniciat a l'escola de primària i component essencial del procés educatiu.
- 2) L'objectiu principal de l'acció tutorial és el **desenvolupament personal de cada alumne/a** (maduresa personal, social i vocacional).
- 3) L'acció tutorial ha de saber adaptar-se a la **individualitat de cada alumne/a** i la seva circumstància (personal, familiar, social i cultural).
- 4) L'acció tutorial correspon a tot **el professorat de l'institut**, no només en les sessions de tutoria de grup o individual, sinó en el conjunt de les actuacions docents.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE LA TUTORIA

Els objectius principals de la tutoria a l'institut giren al voltant de 5 àmbits bàsics:

2.1 Aprendre a conviure i a adaptar-se.

Facilitar la integració i l'adaptació dels alumnes al grup-classe, al curs i al centre, fomentant el desenvolupament d'actituds participatives, informant-los dels seus deures i drets i millorant les relacions humanes dins del grup.

Millorar la convivència, fomentant el diàleg com a via de solució de conflictes dins el grup.

Educar en la inclusió, afavorint actituds que facin que tothom se senti membre de ple dret i obligació, respectat, reconegut i valorat.

Fomentar la reflexió sobre la necessitat de seguir una normativa de drets i deures, introduint activitats on calgui conèixer les normes vigents a l'institut, tot valorant-ne la seva idoneïtat i adaptació a les característiques i problemàtiques del curs en general i de cada individu en particular.

2.2. Aprendre a ser i aprendre a viure:

Afavorir el desenvolupament integral de l'alumne i la seva educació emocional, social, en salut i en valors. En concret, corresponen a aquest àmbit:

- Aprendre a reflexionar sobre el propi "jo", coneixent-ne les característiques, ressaltant-ne les qualitats i controlant-ne els aspectes negatius.
- Respectar-se a un mateix i als altres, utilitzant l'empatia per acostar-se als altres i valorar la diferència com un aspecte enriquidor.
- Ser "curiós" sobre el món que ens envolta, interessant-se per la societat i el seu dia a dia, el medi ambient, les diferents cultures i, en general, allò que passa al món.
- Fomentar hàbits saludables en relació a l'alimentació, la son, el consum de tòxics, l'ús del temps lliure, la sexualitat i les tecnologies de la comunicació (internet, mòbils...).

2.3. Aprendre a aprendre:

Fomentar estratègies d'aprenentatge, hàbits i tècniques d'estudi.

Prevenir, detectar i seguir els alumnes amb dificultats d'aprenentatge i necessitats educatives especials.

Ser conscient de la diversitat i de l'existència de mesures de suport i plans individuals diferenciats quan són convenients.

Implicar-se en els processos d'autoavaluació del grup-classe.

Reflexionar sobre els propis resultats acadèmics i fent autoavaluació d'allò que es fa bé i d'allò que cal millorar individualment.

2.4. Aprendre a decidir:

Afavorir l'autocontrol i l'autoavaluació per aconseguir una presa de decisions que permeti als alumnes intervenir de manera crítica i positiva en la seva pròpia evolució i en el seu entorn, en tots els aspectes relacionats en els punts 4.1, 4.2, 4.3 i 4.5.

2.5. Aprendre a orientar-se:

Ajudar els alumnes en la recerca i l'anàlisi de les pròpies capacitats i actuacions, així com en la informació sobre els recursos al seu abast per tal d'orientar-los en els aspectes personals, acadèmics i professionals, d'acord amb les seves aptituds, necessitats i interessos.

3. OBJECTIUS DEL PAT PER NIVELLS

A **primer i segon** d'ESO, els objectius prioritaris seran:

- Afavorir el coneixement i l'adaptació dels nois i de les noies a la nova etapa educativa i a l'institut
- Potenciar hàbits, actituds i valors (d'estudi, de convivència, de lleure, de salut), tant per part del professorat com de personal extern
- Afavorir el coneixement personal i potenciar l'autoestima
- Aconseguir que l'alumnat s'impliqui en el compliment de les normes de convivència bàsiques, tant en el grup classe com en el centre
- Aprendre a resoldre conflictes de forma constructiva

A **Tercer i quart d'ESO**. Els objectius prioritaris seran:

- Aprofundir en la participació i responsabilitat de l'alumnat en la dinàmica del grup classe i del centre
- Aprofundir en l'autoconeixement, prenent consciència de les pròpies possibilitats i mancances, desenvolupant una autoestima positiva.
- Potenciar hàbits, actituds i valors (d'estudi, de convivència, de lleure, de salut), tant per part del professorat com de personal extern.

- Aprendre a conviure en la diversitat, acceptant els altres independentment de la situació personal o de les circumstàncies que els puguin envoltar
- Orientar el futur acadèmic i professional de l'alumnat i ajudar a prendre decisions sobre el futur acadèmic, laboral i social

Al **Batxillerat**, els objectius principals de l'acció tutorial són l'orientació personal, l'acadèmica i la professional.

Primer de batxillerat

- Afavorir el coneixement i l'adaptació de l'alumnat a la nova etapa educativa i a l'institut (tenint en compte que un 46 % prové d'altres centres escolars)
- Treballar els hàbits i les tècniques d'estudi i com fer exàmens
- Preparar la preavaluació (autoavaluació i coavaluació)
- Introduir el treball de recerca: ajudar a trobar el tema de recerca d'acord amb els interessos dels alumnes; orientar com fer el treball de recerca
- Vetllar per la consecució de bons resultats acadèmics i per l'elecció adequada de la modalitat

Segon de batxillerat

- Controlar la fase final dels treballs de recerca (entrevistes amb els tutors dins del termini establert, preparar les exposicions orals, etcètera)
- Orientar el futur acadèmic i professional de l'alumnat
- Preparar acadèmicament i psicològica els alumnes per al repte de la selectivitat

4. ÀMBITS D'ACTUACIÓ.

4.1. TUTORIA DE GRUP.

La tutoria de grup s'encarrega de les actuacions a dur a terme en els diferents grups-classe.

La seva dinàmica ha de crear un espai on es pugui parlar dels diferents temes, on s'apregui també a escoltar els altres i posar-se en el seu lloc, on les decisions es prenguin de manera reflexiva i els pactes es revisin per comprovar si es compleixen.

Funcions del tutor de grup.

a) Referides al grup-classe:

- Fer el seguiment amb l'equip de professors dels alumnes del grup durant el curs. Per als alumnes i per al centre és molt important saber que es coordinen i que van a la una.
- Vetllar per aconseguir i mantenir una bona dinàmica de grup dins la classe, treballant aspectes d'habilitats socials, hàbits de treball i organització, tot desenvolupant un sentiment de pertinença, confiança i respecte.
- Ajudar i orientar l'alumnat a l'hora de l'elecció de matèries optatives i el seu futur acadèmic, vocacional i professional.
- Facilitar la integració dels alumnes al grup classe i a l'institut, vetllant perquè tothom s'hi senti inclòs, respectat, reconegut i valorat.
- Dur a terme les activitats acordades en les Reunions Tutors (programació de tutoria del PAT del Centre) i en les Reunions de Nivell.
- Informar els alumnes de tot allò que per la seva naturalesa sigui del seu interès i recollir-ne les aportacions, demandes i suggeriments.
- Quan el grup-classe hagi de tenir un professor substituït, acompanyar aquest en el seu procés de presentació i aterratge a l'aula, assessorant-lo sobre la dinàmica i els aspectes rellevants a nivell relacional del grup o d'algun alumne en especial. Es tracta de fer que el substituït se senti valorat i implicat en el centre, continuador d'una tasca docent ja iniciada, i que els alumnes no el percebin com un element feble, poc integrat i poc respectat.

b) Referides a l'avaluació i la documentació:

- Responsabilitzar-se de l'avaluació del grup. Presidir i coordinar les sessions d'avaluació del grup-classe, d'acord amb els criteris acordats en el centre. Recollir tota la documentació que se'n generi i els butlletins trimestrals signats pels pares.
- Donar a signar a les famílies i recollir i tota la documentació referida a permisos de sortida.
- Vetllar perquè tota la documentació del seu grup estigui al dia.

c) Referides a la resta del professorat del grup

-Recollir idees i suggeriments de la resta de professorat i, amb la col·laboració del coordinador de curs, intentar arribar a acords que impliquin coherència i acció conjunta de tot l'equip docent.

Continguts de les activitats de les sessions de tutoria de grup.

Els continguts es treballen de manera cíclica en els diferents nivells de l'etapa (ESO o Batxillerat), d'acord amb les peculiaritats de l'edat i les necessitats específiques de cada nivell. Cal vetllar perquè s'adaptin a les necessitats i interessos de l'alumnat i a les circumstàncies concretes del grup-classe. Els continguts estan agrupats en quatre grans àmbits temàtics:

- **L'orientació personal (aprendre a viure).** Continguts dirigits a afavorir la formació integral de l'alumnat, facilitant-li l'autoconeixement en aspectes relacionats amb les aptituds, la salut, la personalitat i els interessos, i col·laborant en la seva maduresa personal i el desenvolupament de criteris propis.

- **El coneixement i la dinamització del grup-classe (aprendre a adaptar-se i a conviure).** Continguts que afavoreixen les relacions comunicatives i d'intercanvi entre l'alumnat del mateix grup-classe, entre aquest alumnat i el seu professorat i entre les diferents persones dels diferents grups que integren l'institut. També continguts que busquen implicar l'alumnat com a col·lectiu en la vida del centre i la canalització de les seves aspiracions individuals i grupals.

- **L'orientació escolar i acadèmica (aprendre a aprendre).** Continguts dirigits a afavorir l'aprenentatge de l'alumnat, possibilitant l'adquisició de tècniques d'estudi i estratègies d'auto-avaluació personal i grupal que permetin conèixer els aspectes que incideixen en el procés d'aprenentatge i tenir iniciativa, personal o grupal, per coordinar-los i/o millorar-los.

- **L'orientació vocacional i professional (aprendre a orientar-se i a decidir).** Continguts dirigits a acompanyar l'alumnat en el procés de fer una elecció equilibrada del currículum per a estudis futurs, i a orientar-lo per ser una persona activa, crítica i conscient en allò que fa referència a la vocació professional, la recerca i obtenció de treball, el temps lliure i la formació permanent (especialment a 3r i 4t d'ESO, i a Batxillerat).